

GRAFICKÁ DATA

Přednáška 2

Grafická data

- Chápeme jako: kresbu, malbu, grafiku, 3d model, foto
- Jsou to **údaje** (data), **vyjadřují skutečnost**, lze je **uchovávat**
- **Data** - údaje zpracované počítačem
- **Grafická data** – popis objektů grafického charakteru
  - **Bitmapová**
  - **Vektorová**
- **Základní grafické prvky** - body, přímky, vektory, úsečky, křivky, kružnice, lomené čáry
- **Soubory** – skupina informací v celku
- **Grafické soubory** – obsahují zakódovaná grafická data
- **Formát souboru** – způsob uložení dat
- **Grafický formát** – definují způsob popisu a zpracování grafických dat

Struktura grafického formátu

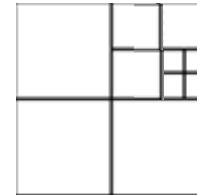
- **Hlavička** - definuje data
  - Verze formátu
  - Způsob uložení
  - Počet bitů
  - Barevná hloubka
  - Velikost obrazu (rozměry, počet stran, řádků , pixelů)
  - Informace o kompresní metodě
- **Zakódovaná data**
  - Bitmapa nebo vektor
- **Pata**
  - Paleta s barevnou hloubkou

NUTNO UMĚT!

Metody popisu dat

- **Rastrový popis** – základní obrazové body **pixely** (*picture elements*)
  - **Metoda matice**
    - Dvourozměrné pole bodů
    - Pixel vyjadřován 1 nebo více bity
    - **Bitmapová data** – popisují čísla body v euklidovském prostoru (souřadnice)
  - **Metoda kvadrátového stromu**
    - Rozdělení obrazu na čtverce
    - Stejnobarevné plochy spojuje do velkých čtverců
- **Vektorový popis**
  - Matematický popis dat

BITMAPOVÁ DATA

podkapitola

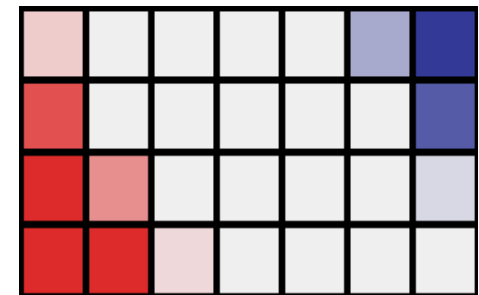
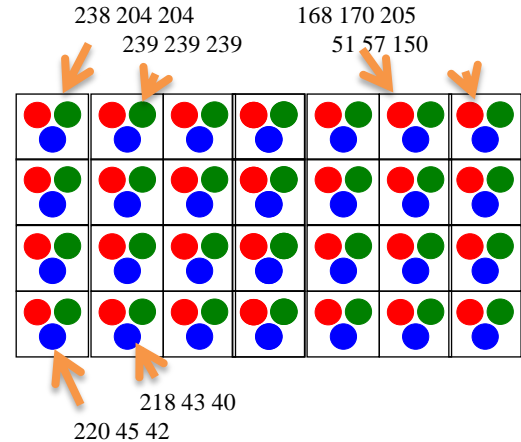
Bitmapová data

- Vyjadřují zakódovanou barvu každého pixelu (průhlednost)
- **Pixely** – body , které **mají** svou **vlastnost** (barvu, průhlednost...)
- **Logické pixely** - vyjádřené binárním číslem
- **Fyzické pixely** – tištěné pixely (monitor, tisk)
- **Model fyzických pixelů** – představují budoucí fyzické pixely

RGB model

- Jsou to **bitmapová data**
- Barva je zobrazena intenzitou 3 barev
  - Red (červená)
  - Green (zelená)
  - Blue (modrá)
- **Logické pixely** - RGB
- **Fyzické pixely** – vidíme konkrétní barvu

výsledný barevný dojem

Barevné vlastnosti pixelu

- Barva, průhlednost
- **Vyjádření barvy**
  - **Přímé** (napsaný kód barvy)
  - **Nepřímé** (odkaz do paty souboru)
- Barevné palety
  - **Monochromatické** (Black (0), White (1))
  - **Grey Scale Mode** – odstíny šedi, tabulka 16x16 = 256 odstínů šedé
  - **Pseudo Color Mode** – tabulka 16x16 barev
  - **Direct Color Mode** – 3 tabulky 256x256 barev, tabulka „3 odkazů“
3-3-2

Barevná hloubka

- Udává, kolik bytů je vyhrazeno
- Počet bytů potřebných pro vyjádření informace (**8b, 24b, 32b**)
  - 8 bitů = 2^8 barev
  - 24 bitů = 2^{24} barev
  - 32 bitů = 2^{32} barev
- **Maximální počet bitů**
- **Počet bitů na daný kanál**
na RGB 24, 30, 36, 42 bitů (+6 bitů)
- Dělení barevné hloubky na:
  - **Interní** – dána možností zařízení
  - **Externí** – dána datovým formátem

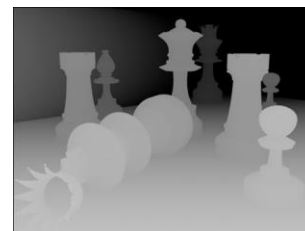
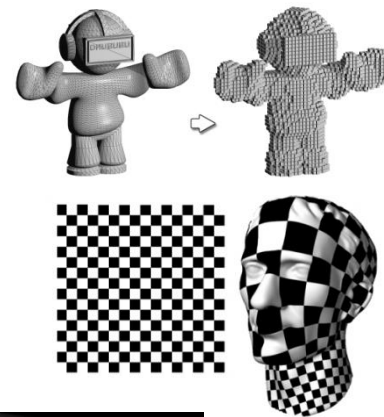
Barevná hloubka

- Nemusí být jedinou vlastností pixelu!
- **Průhlednost** – vrstvení bitmap na sebe
  - **Alfa kanál** – udává průhlednost (.gif, .png)
  - **RGBA** – je RGB s *alfa kanálem*

Výpočet bitmapových dat 3D

- **Textura** (tapeta) – definuje povrch objektu
- **Texel** (texture element) – něco jako pixel
  - Používá se při **renderování** (přepočet do 2D)
  - Tapeta se nanáší na objekt
- **Voxel** – představuje objemovou hodnotu v 3D prostoru
- **Z-buffer** – paměť hloubky (hodnota scény ve vrstvách)
- **Z-culling** – Při vykreslování scény 3D je spočtena barva a otestována
  - Vykresluje pixely odzadu, následně testuje, zda má být překryt jiným pixelem v popředí

Z-buffer

Reálný obraz

VEKTOROVÁ DATA

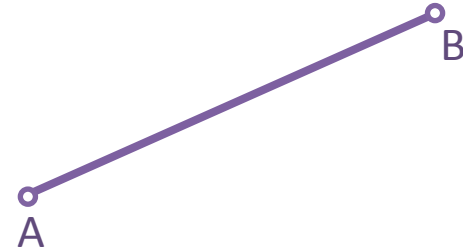
podkapitola

Vektorová data

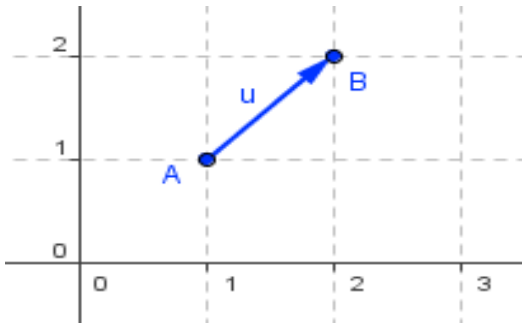
- Má **čárové** a **křivkové** části
- **Číselné hodnoty popisují elementární prvky**
- **Vlastnosti objektů** – umístění, délka, směr, barva, tloušťka čáry, barva výplně, doplňková informace
- Větší možnost **transformací** oproti bitmapě
- **Při zobrazování a tisku se převádějí do bodů**
- Jsou popisována v **kartézském souřadném systému** - pro 2D $[x,y]$ pro 3D $[x,y,z]$
- V **polárním souřadnicovém systému** – délka v jednotkách měřítka a úhly v radiánech

Definice úsečky

- **Počátkem a bodem**
  - Úsečka: počátek, konec, barva RGB
  - Kružnice: střed, poloměr, barva RGB
  - Znak: „A“, poloha, barva RGB

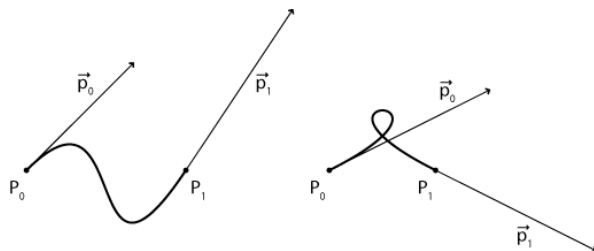
- **Počátečním bodem a vektorem rozdílu souřadnic**

Definice křivky

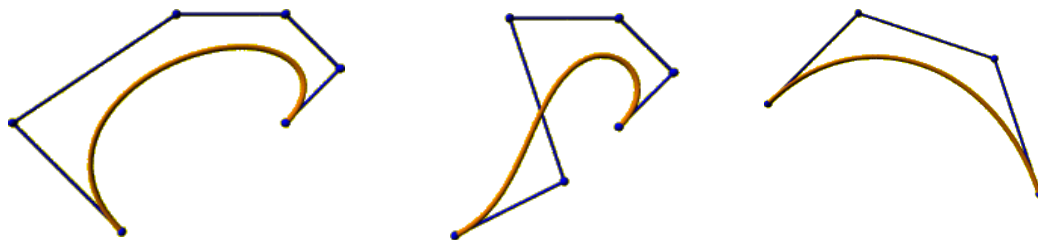
- **Interpolační FERGUSONOVY kubiky**

- Určena **2 řídicími body** (určují směr) a **2 tečnými vektory** (určují vetknutí)

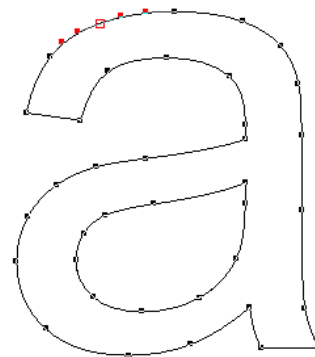
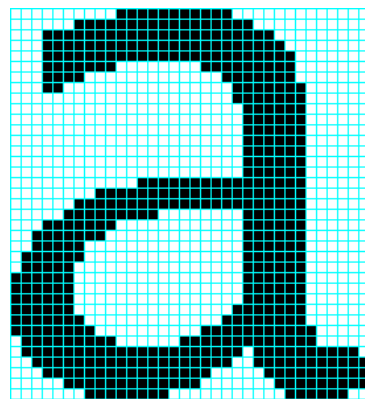
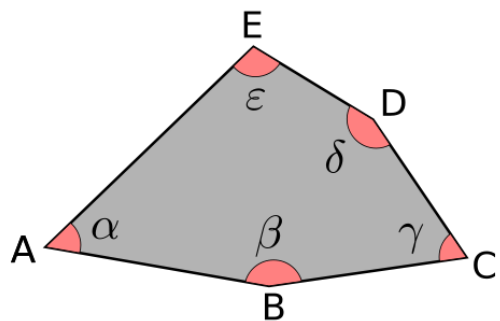
- **Aproximační BEZIÉROVY křivky**

- Určena $n+1$ body řídicího polygonu, vychází z P_0 a končí v P_n
- Nejčastější jsou Beziérovy kubiky

Oblasti a znaky

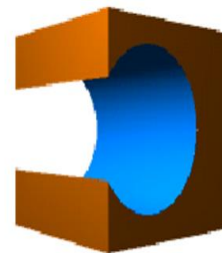
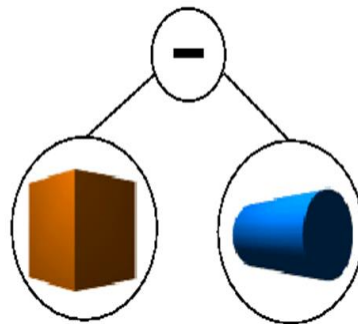
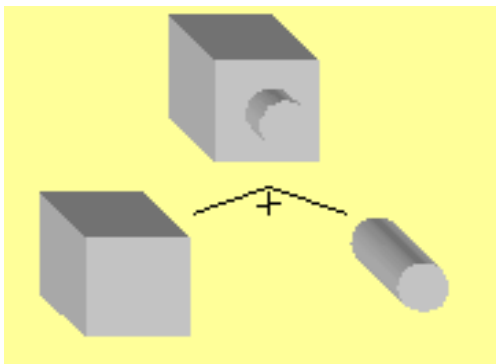
- Geometricky určené hranice mnohoúhelníků nebo křivkami a jejich kombinacemi
- Znaky
  - Bitmapová písma
  - **Vektorová písma** (True Type Font – **TTF**, OpenType Font - **OTF**, PostScript, Metafont)

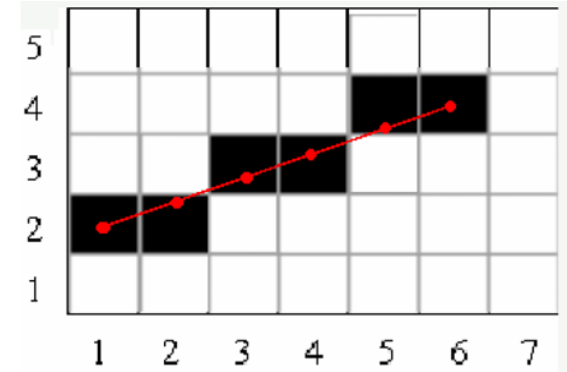
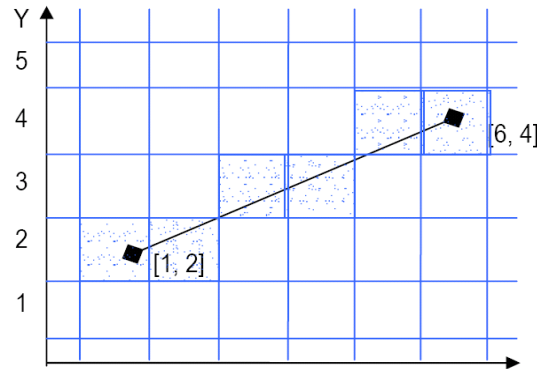
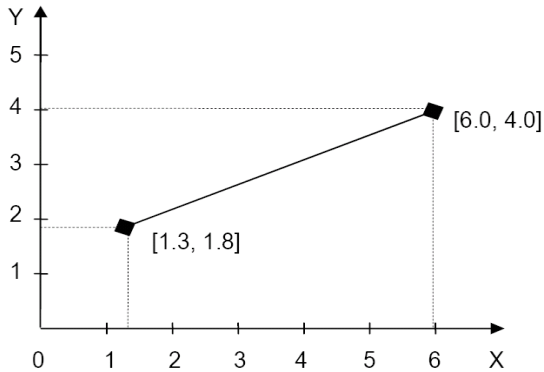
Popis objektů

- Popis těles
  - **Hraniční** (množina hraničních bodů)
  - **Konstruktivní geometrie** (jednoduché geometrické tvary)
    - Sjednocení
    - Průnik
    - Otočení

Rasterizace

- **Geometrické zobrazení** → **Rastrové zobrazení** (pixely)
- Provádí se přes **Bresenhamův algoritmus** – nalezne bližšího z možných bodů
- Při přiblížení drží tvar a kvalitu, neustálý přepoččet

SHRNUTÍ

Bitmapa x vektorová data

Bitmapová x vektorová grafika

BITMAPOVÁ DATA

klady

Zápory

Lepší možnost práce s barvou

Reálná podoba (fotografie)

Plynulý přechod barev

Ztráta informace při transformaci

Nečitelnost při přiblížení

VEKTOROVÁ DATA

klady

Zápory

Malý objem dat

Nedeformují se data při transformaci

Plynulé přechody při zvětšování

Nereálnost objektů

Horší práce s barvami